

Miljö- och
byggnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum 2023-09-22
MHN/2022:1 (Lex)

Miljö- och hälsoskyddsnämndens delårsrapport per augusti 2023

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tar del av delårsrapporten per augusti 2023.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har hållit en hög takt under perioden för att säkerställa efterlevnad av lagstiftningen och möjliggöra att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt. Exempelvis har arbetet med åtgärder för god vattenstatus haft stort fokus liksom att bevaka miljö- och hälsoaspekter i den fysiska planeringen.

Miljöskyddsenheten har prioriterat tillsynen av miljöfarliga verksamheter som är tillstånds- och anmälningspliktiga samt de stora infrastruktur- och exploateringsprojekten som pågår i staden. Inom hälsoskyddstillsynen har fokusområdet inom den planerade tillsynen av förskolor varit ventilation, rutiner och smittspridning. Den planerade livsmedelskontrollen har under perioden varit inriktad på att kontrollera temperatur och spårbarhet. Det omfattande arbetet med att omklassa livsmedelsverksamheterna enligt den nya riskklassningsmodellen som träder i kraft 2024 pågår liksom övergången till efterhandsdebitering.

Det geografiska materialet om Solnas gröna infrastruktur är tillgängliggjort för stadens medarbetare och flera workshops om materialet har hållits. Artinventeringen av bredbandad ekbarkbock och andra vedlevande insekter samt inventeringen av fladdermöss fortsätter enligt plan. Miljöövervakning av stadens recipienter har haft hög prioritet. Arbetet med att ta fram en förvaltningsplan för bäver i Igelbäcken har påbörjats.

Att utveckla service och bemötande är ett ständigt pågående arbete. Årets resultat från mätningen Löpande insikt som undersöker kundernas upplevelse av kommunens service publicerades i april. Mätningen undersöker kundernas upplevelse av kommunens service under 2022. Serviceupplevelsen presenteras i form av ett Nöjd Kund-Index (NKI) där kundnöjdhet mäts på en skala från 0-100. Ett resultat över 70 anses som högt. Resultatet för 2022 visade på höga resultat för samtliga enheter; miljöskyddstillsyn 80 (2021:77), hälsoskyddstillsyn 69 (2021:83) samt livsmedelskontroll 81 (2021:80).

Arbetet med att utveckla administrativa processer fortsätter i positiv riktning. En modern och säker informationshantering är i fokus. Möjligheterna för digitala lösningar undersöks kontinuerligt i samband med översyn av befintliga processer och införandet av nya. En plan för att säkra och överföra nämndens fysiska arkiv till stadsarkivet är under framtagning.

Nämnden har fyra nämndmål och ett uppdrag 2023 och arbetet med dessa pågår i stort sett enligt plan.

Budgetuppföljningen per den 31 augusti visar ett överskott gentemot periodiserad budget på 1,0 mkr. Intäkterna är 7,7 mkr, vilket är 0,5 mkr lägre än periodiserad budget, och kostnaderna är 15,4 mkr, vilket är 1,5 mkr lägre än periodiserad budget. Helårsprognosen för nämnden är ett resultat i nivå med budget.

Åsa Bergström
Förvaltningschef

Karolina Ernarp
Bitr förvaltningschef

SOLNA STAD

Delårsrapport augusti 2023

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

MHN/2022:1, behandlas på miljö- och hälsoskyddsnämnden den 10 oktober 2023

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	3
Mål och uppdrag.....	4
Ekonomisk analys.....	8
Väsentliga personalförhållanden.....	9
Tvärsektoriella frågor.....	10
Förväntad utveckling.....	12
Konkurrensutsättning.....	13
Intern kontroll.....	13

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskydds nämnden har hållit en hög takt under perioden för att säkerställa efterlevnad av lagstiftningen och möjliggöra att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt. Exempelvis har arbetet med åtgärder för god vattenstatus haft stort fokus liksom att bevaka miljö- och hälsoaspekter i den fysiska planeringen.

Miljöskydds enheten har prioriterat tillsynen av miljöfarliga verksamheter som är tillstånds- och anmälningspliktiga samt de stora infrastruktur- och exploateringsprojekten som pågår i staden. Inom hälsoskyddstillsynen har fokusområdet inom den planerade tillsynen av förskolor varit ventilation, rutiner och smittspridning. Den planerade livsmedelskontrollen har under perioden varit inriktad på att kontrollera temperatur och spårbarhet.

Det omfattande arbetet med att omklassa livsmedelsverksamheterna enligt den nya riskklassningsmodellen som träder i kraft 2024 pågår liksom övergången till efterhandsdebitering.

Det geografiska materialet om Solnas gröna infrastruktur är tillgängliggjort för stadens medarbetare och flera workshops om materialet har hållits. Artinventeringen av bredbandad ekbarkbock och andra vedlevande insekter samt inventeringen av fladdermöss fortsätter enligt plan. Miljöövervakning av stadens recipienter har haft hög prioritet. Arbetet med att ta fram en förvaltningsplan för bäver i Igelbäcken har påbörjats.

Att utveckla service och bemötande är ett ständigt pågående arbete. Årets resultat från mätningen Löpande insikt som undersöker kundernas upplevelse av kommunens service publicerades i april. Mätningen undersöker kundernas upplevelse av kommunens service under 2022. Serviceupplevelsen presenteras i form av ett Nöjd Kund-Index (NKI) där kundnöjdhet mäts på en skala från 0-100. Ett resultat över 70 anses som högt. Resultatet för 2022 visade på höga resultat för samtliga enheter; miljöskyddstillsyn 80 (2021:77), hälsoskyddstillsyn 69 (2021:83) samt livsmedelskontroll 81 (2021:80).

Arbetet med att utveckla administrativa processer fortsätter i positiv riktning. En modern och säker informationshantering är i fokus. Möjligheterna för digitala lösningar undersöks kontinuerligt i samband med översyn av befintliga processer och införandet av nya. En plan för att säkra och överföra nämndens fysiska arkiv till stadsarkivet är under framtagning.

Nämnden har fyra nämndmål och ett uppdrag 2023 och arbetet med dessa pågår i stort sett enligt plan.

Budgetuppföljningen per den 31 augusti visar ett överskott gentemot periodiserad budget på 1,0 mkr. Intäkterna är 7,7 mkr, vilket är 0,5 mkr lägre än periodiserad budget, och kostnaderna är 15,4 mkr, vilket är 1,5 mkr lägre än periodiserad budget. Helårsprognosen för nämnden är ett resultat i nivå med budget.

Händelser av väsentlig betydelse

Riskklassning

Enheten för livsmedelskontroll har med stöd av personal från den administrativa avdelningen arbetat med att inhämta uppgifter från verksamheterna för att kunna klassa om dem enligt den nya riskklassningsmodellen. Uppgifter från cirka 400 av 720 anläggningar finns nu registrerade i verksamhetssystemet. Mycket tid har avsatts för utbildning i modellen, framtagande av rutiner och checklistor samt samsynsdiskussioner kring tillämpningen. Oklarheter kring tillämpningen av modellen och ändringar i Livsmedelverkets vägledning har varit tidskrävande.

Nya tillsynsområden

Sedan den 1 maj 2023 gäller nya regler och krav för mottagning och hantering av avfall från fritidsbåtar i hamnar. Reglerna innebär att kraven på avfallsmottagning skärps och ansvaret för tillsyn flyttas över till kommunen. Alla fritidsbåthamnar, som har utrymme för fler än 25 fritidsbåtar ska ha en godkänd avfallshanteringsplan. Avfallshanteringsplanen ska skickas in till, och godkännas av, miljö- och hälsoskydds nämnden. Har båtklubben inte en godkänd avfallsplan senast den 1 januari 2024 så kommer det leda till en sanktionsavgift.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande

lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktieföretag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen, vissa delar av tobakslagen (platser med rökförbud) samt strålskyddslagen avseende strålskydd i solarier. Nämnden är även kommunstyrelsen behjälplig med kommunens övergripande miljöarbete samt bistår tekniska nämnden med utvecklingen av avfallsfrågorna i staden.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2023 med inriktning för 2024–2025 beslutat om nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Kommunfullmäktiges beslutade mål för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

- Målet uppfylls i år
- Målet uppfylls till stor del i år
- Målet uppfylls delvis i år

■ Målet uppfylls inte i år

En sammanfattning av bedömningarna för nämndmålen ser ut så här:

Nämndmål	
	Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utöva god tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.
	Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll.
	Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.
	Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utöva god tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.

 Målet uppfylls till stor del i år

Viktiga händelser som bidragit till måluppfyllelsen är:

Miljöskyddstillsyn

Tillsynen av B- C- och U-verksamheter pågår enligt plan vilket innebär att verksamheterna besöks på plats, att deras miljörapporter och årsrapporter granskas och att egenkontrollrutiner begärs in. Provtagningsrapporter som genomförts vid alla större fordonstvättar har granskats under sommaren och påminnelser har skickats ut i de fall det behövs. Sommarjobbade ungdomar har hjälpt till med inventering av verksamheter.

Under perioden har det inom projektet för tunnelbanans gren mot Arenastaden hållits både tillsynsmöten och genomförts tillsynsbesök. Ett kontrollprogram för övervakning av grundvattnets kvalitet håller på att tas fram och klagomål om störningar har hanterats. Mälardalen kommer ta paus varför handläggningstiden av ärenden kopplat till denna har minskat.

Vid några exploateringsprojekt har klagomål inkommit och kontrollprogram för omgivningspåverkan under byggtiden har granskats.

De anmälningar om avhjälpandeåtgärd av förorenat område som inkommit har besvarats med beslut om skyddsåtgärder och försiktighetsmått.

Tillsynen av oljeavskiljare vid större parkeringsplatser är i slutfasen och tillsyn på parkeringsytor utan oljeavskiljare pågår. Tillsynen av dagvattenanläggningars egenkontroll har påbörjats genom utskick till tre anläggningar.

Ny lagstiftning inom avfallsområdet har krävt tid för kompetensutveckling och framtagande av nya blanketter och e-tjänster. Enheten har haft fortsatt stort fokus på att följa upp att kontrollera att verksamheter som producerar farligt avfall rapporterar det till det nationella registret.

Enheten har deltagit i Kemikalieinspektionens nationella projekt avseende märkning av produkter som säljs i butiker. Tio butiker och totalt 80 produkter kontrollerades under maj och juni. Brister påträffades vilket medförde sju beslut om miljöskattavgift. Projektet är klart och resultatet har slutförklarats till Kemikalieinspektionen.

Tillsyn på avfall i bygg- och rivningsärenden samt energitillsyn har inte påbörjats.

Hälsoskyddstillsyn

Den planerade tillsynen pågår enligt plan förutom för samlingslokaler och motionsanläggningar som på grund av en tidigare vakans ej påbörjats.

Tillsyn på samtliga förskolor som planerats har utförts. 20 ärenden har kunnat avslutas och 8 ärenden kräver vidare uppföljning gällande ventilation, rutiner och smittskydd.

Fortsatta vidare uppföljningar har skett på tidigare års planerade tillsyn på förskolor. För några verksamheter har det krävts förelägganden om att inkomma med uppgifter och/eller vidta åtgärder rörande obligatorisk ventilationskontroll, personsbelastnings kartor, luftflöden och smittskyddsrutiner.

Den planerade tillsynen för skolor har påbörjats med utskick av information om kommande tillsyn till de skolor

som kommer att få distanstillsyn under hösten med fokusområde egenkontroll och ventilation. Några skolor från tidigare års tillsyn har fortsatt uppföljning genom förelägganden om att inkomma med uppgifter och/eller utföra åtgärder.

Samtliga utomhusbad och strandbad som varit i drift under sommaren har fått tillsynsbesök. Nu inväntar enheten driftjournaler för kontroll som skickas in efter att baden stängs för säsongen. Under hösten kommer planerad tillsyn ske på samtliga inomhusbad med fokus på reningsanläggningar, hygien, städning och skriftlig egenkontroll.

Samtliga tatuerare/piercing och akupunktur verksamheter har besökts. Viss uppföljning gällande rutiner för hygien, städning och rengöringsmetoder kommer att ske under hösten på några verksamheter. Tillsyn på fotvårdare har påbörjats under sommaren och kommer att avslutas under hösten. Tillsynsfokus är kontroll av rutiner för hygien, smittspridning, städning och rengöringsrutiner.

Livsmedelskontroll

De planerade kontrollerna ligger i fas med planeringen. Vid kontroller av området temperatur har ca 25 procent av 290 anläggningarna fått avvikelser. De vanligaste avvikelserna är avsaknad eller ej fungerande termometer samt bristfällig nedkyllning av livsmedel. Kontroll av spårbarhet har påbörjats och där har resultatet varit mycket bra då 94 av 95 anläggningar har kunnat redovisa var livsmedel var inköpta ifrån. Utöver dessa områden har även kontroll av olika nationella operativa mål påbörjats, till exempel kontroll för att verifiera att de verksamheter som släpper ut ekologiska produkter eller produkter under omställning har anmält sig till Livsmedelsverket. Tre kontroller har utförts och samtliga var utan avvikelser.

Uppföljning av att serveringsställen som under 2022 haft brister i den information som ges om allergener fortgår. Hitills har tolv kontroller utförts varav två har återigen haft avvikelser gällande allergiinformation. Ett föreläggande har utfärdats.

Kontroll och provtagning har genomförts på sju anläggningar som serverar glass och gelato. Totalt togs åtta prover ut. Av dessa prover var sju tillfredsställande och ett tjänligt med anmärkning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll.

◆ Målet uppfylls delvis i år

Målet bedöms i årsredovisningen. Efter åtta månader är självfinansieringsgraden 2023 lägre jämfört med motsvarande period 2022.

Intäkterna prognostiseras bli lägre än budgeterat på grund av lägre timavgifter inom miljöbalktillsynen. Det kan dock komma att vägas upp genom lägre personalkostnader, på grund av vakanser.

Statsbidrag för trängseltillsyn under den pågående pandemin påverkade intäkterna för 2022.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Nämnden har under perioden genom samverkan internt och externt arbetat med att effektivisera och förenkla handläggningen samt ärendehantering.
- Ett fördjupningsarbete för att öka antalet debiterbara timmar pågår och detta följs frekvent och kontinuerligt upp.
- Debiterbar och ej debiterbar tid läggs löpande in i Ecos. För samsyn och för att rätt avgifter ska tas ut diskuteras tidkorten löpande på enhetsmöten.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.

● Målet uppfylls i år

Att hålla en hög kvalitet på service och myndighetsutövning är ett ständigt pågående arbete där utvecklingsinsatser baseras på analys av inkomna frågor, synpunkter och klagomål, överklagandeprocesser samt en årlig servicemätning.

Serviceområden Löpande Insikt undersöker kundernas upplevelse av kommunens service. Serviceupplevelsen presenteras i form av ett Nöjd Kund-Index (NKI) där kundnöjdhet mäts på en skala från 0-100. Resultatet i servicemätningen för myndighetsområdet miljö- och hälsoskydd 2022 som presenterades under 2023 visade på relativt bra till mycket bra resultat för enheterna; miljöskyddstillsyn 80 (2021:77), hälsoskyddstillsyn 69 (2021: 83) samt livsmedelskontroll 81 (2021: 80). Serviceområdet bemötande ligger högt hos samtliga enheter. För att förbättra sitt NKI ytterligare är rekommendationen att miljöskydd-, samt hälsoskydds enheterna bör förbättra sin effektivitet medan enheten för livsmedelskontroll bör fokusera på att förbättra företagets upplevelse av den information som ges.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Introduktionen av nyanställda är omfattande och innebär både genomgång av interna rutiner och gemensamma kontroller/inspektioner. Detta leder till en tydlighet gentemot företag och skapar samsyn bland medarbetarna.
- Kompetensutvecklingsinsatser har erbjudits till medarbetare både genom stadens servicenätverk "Service i samverkan" men också via mer nischade specialistutbildningar.
- Miljöavdelningens tre enheter har en gemensam grundmall för beslut. Syftet är att besluten ska ha en enhetlig struktur gällande rubriker och ordningsföljd samt att ett enkelt och tydligt språk används.
- Skyndsam hantering av kontaktcenterärenden, snabb återkoppling efter kontroll/inspektion samt vid begäran om handlingar.
- Nämnden har deltagit i flera av Miljösamverkan Stockholms län operativa tillsynsprojekt vars syfte är att effektivisera tillsyn och kontroll genom att samutnyttja kompetens och resurser samt säkra en likvärdig bedömningsgrund.
- Delgivning via e-post vilket ger en snabbare hantering har införts.
- Ett direktiv för export av handlingar från miljö- och hälsoskydds nämndens ärendehanteringssystem Ecos till e-arkiv är beslutat vilket är ett viktigt steg för att även i framtiden kunna möjliggöra att kraven kring tillgänglighet och öppenhet kan tillgodoses och servicen förbättras.
- Modellen för arbete i projekt har utvecklats genom att förtydliga metoder och organisation för styrning och uppföljning.
- Arbetet med att utveckla administrativa processer har fortsatt.

Miljö- och hälsoskydds nämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

- Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter av vilka aktiviteter nämnden genomfört för att bidra till att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Miljöövervakning av stadens recipienter har haft hög prioritet. Enheten har samverkat med omkringliggande kommuner och deltagit i Norra Stockholmsåsens grundvattenråd. Under perioden har det lokala åtgärdsprogrammet för Lilla Värtan slutredovisats och provfiske i Råstasjön genomförts.
- Samverkan med tekniska nämnden har skett inom flera områden, bland annat för att bidra till en skötsel av stadens naturområden som gynnar ett rikt växt- och djurliv.
- Arbetet med att stärka Solnas gröna infrastruktur fortsätter. Det geografiska materialet om Solnas gröna infrastruktur är tillgängliggjort för stadens medarbetare och flera workshops om materialet har hållits.

- Artinventeringen av bredbandade ekbarkbock och andra vedlevande insekter samt artinventeringen av fladdermöss fortsätter och pågår enligt plan.
- För att uppnå miljöstrategins intention om en god livsmiljö har miljö- och klimatenheten under perioden varit behjälplig i arbetet med 10 olika detaljplaner. Under året har enheten i miljöstödet för detaljplaner granskat 21 underlagsutredningar: en utredning om betydande miljöpåverkan, en miljökonsekvensbeskrivning, sju utredningar om dagvatten och skyfall, sju naturutredningar, två luftutredningar och tre miljöprogram. Förslag till samrådsyttrande för detaljplan för del av Huvudsta 4:11 och 4:18 har tagits fram under augusti. Miljö- och klimatenheten har underhandskontakter med planhandläggarna, deltar på en del möten tillsammans med exploitörerna och har varit bygglovsenheten behjälplig i olika ärenden som berör träd/natur.
- Inom ramen för energi- och klimatrådgivning har 24 rådgivningar genomförts. Nätverket för bostadsrättsföreningar med intresse för energifrågor har genomfört två träffar. 14 skolklasser från Solna har deltagit på Tekniska museets skolworkshop Hållbar vision. Inom samarbetet i regionen gavs under våren ett antal webinarium om bland annat byte av värmesystem, optimering av värmesystem, ventilation och isolering. Två webinarium riktade mot företag har även anordnats. Det ena med målgruppen hårsalonger och det andra mot träningslokaler. I samverkan med Cykelfrämjandet har cykelkurser för vuxna anordnats.
- Nämnden har under perioden bistått kommunstyrelsen i det miljöstrategiska arbetet.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges beslutade uppdrag för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Status för uppdragen bedöms enligt:

- Uppdraget är slutfört
- Uppdraget pågår enligt plan
- Uppdraget pågår med avvikelse
- Uppdraget avbrutet eller har inte startat.

Uppdrag
 Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en koldioxidbudget och göra nödvändiga förberedelser för att den ska bli en del av ordinarie styrsystem till 2024.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en koldioxidbudget och göra nödvändiga förberedelser för att den ska bli en del av ordinarie styrsystem till 2024.

- Uppdraget är slutfört.

Uppdraget är slutfört. Ett verktyg för att följa det geografiska Solnas växthusgaser är införskaffat, vilket möjliggör planering, uppföljning och jämförelser inom växthusgasområdet.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Miljö- och hälsoskyddsnämndens nettokostnader uppgår till 7,7 mkr, vilket är en ökning med 2,1 mkr (38,1 %) i jämförelse med föregående år. Förändringen förklaras huvudsakligen av ett tillskott i budgeten på 1 mkr för strategiskt miljöarbete.

Periodens överskott uppgår till 1,0 mkr. Budgetavvikelsen beror till största del, 0,8 mkr, på lägre personalkostnader än budget på grund av vakanser.

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	7,6	8,2		-0,6	12,4	11,6	-0,8
Hyror och arrenden	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Bidrag	0,1	0,5		0,1	0,0	0,1	0,1
Försäljning av verksamhet	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	7,7	8,8	-11,7 %	-0,5	12,4	11,7	-0,7
Personalkostnader	-13,3	-12,7		0,8	-21,3	-20,6	0,7
Köp av verksamhet/tjänster	-0,7	-0,4		0,6	-2,0	-2,0	0,0
Lokalkostnader	-0,8	-0,8		0,0	-1,2	-1,2	0,0
Kapitalkostnader	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	-0,5	-0,5		0,1	-1,0	-1,0	0,0
Summa kostnader	-15,4	-14,4	7,7 %	1,5	-25,4	-24,7	0,7
Verksamhetens nettokostnader	-7,7	-5,6	38,1 %	0,9	-13,1	-13,1	0,0

Miljö- och hälsoskyddsnämndens helårsprognos är en budget i balans.

Prognosen baseras på att personalkostnaderna förväntas ligga lågt, 0,7 mkr under budget, då nämnden har några vakanser där rekryteringen bedöms ta tid. Intäkterna beräknas bli lägre än budgeterat, 0,7 mkr, då hälsoskydds enheten har lägre intäkter för tillsyn med timavgift än budgeterat men statsbidrag högre än budget.

Väsentliga personalförhållanden

I Solna stad strävar vi efter en god, engagerande och inkluderande arbetsmiljö där varje medarbetare ges möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar i verksamheter och på arbetsplatser som är fria från all form av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande särbehandling. Vi bygger partnerskap och skapar goda samarbeten, gör varandra delaktiga, drar nytta av varandras olikheter och har ett uppskattande förhållningssätt.

Hälsa och välbefinnande

Sjukfrånvaron för miljö- och byggnadsförvaltningen som helhet är 6,2 procent (2022: 4,4%) vilket innebär en ökning med 1,8 procentenheter jämfört med samma period föregående år.

Arbetsmiljön följs upp kontinuerligt och vid större förändringar genomförs riskbedömningar och medföljande handlingsplaner för att förebygga ohälsa och olycksfall. Arbetsmiljöcertifierade chefer och ett kontinuerligt samarbete med HR-specialister säkerställer nämndens långsiktiga och hälsofrämjande arbete.

Nämndens systematiska arbetsmiljöarbete följs upp årligen och det sammanfattande resultatet från uppföljningen av arbetsmiljöarbetet under 2022 visar att det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar bra och att förvaltningens chefer har kompetens, befogenheter och resurser att arbeta med arbetsmiljöfrågorna.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling är en viktig fråga både vad gäller att upprätthålla rätt kompetens i verksamheten och som en del i att vara en attraktiv arbetsgivare. Samtliga medarbetare erbjuds möjlighet till kompetensutveckling. Medarbetarsamtalet ligger till grund för en individuell utvecklingsplan.

Under året har kompetensutvecklingsinsatsen som startade 2022 där hela förvaltningen utbildas i användandet av Office 365 fortsatt. Syftet är att utveckla förmågan att arbeta och samarbeta digitalt vilket är viktigt för att alla på förvaltningen ska kunna hybridarbeta på bästa och mest effektiva sätt. Nästa steg i arbetet att säkerställa en effektiv organisation och en god arbetsmiljö vid hybridarbete är en satsning på självledarskap. Många av dagens och framtidens arbetsuppgifter är både kunskapsintensiva och komplexa. Detta tillsammans med ett mer gränslöst arbete i tid och rum ställer högre krav på medarbetares förmåga att leda och strukturera sin arbetsdag. Samtidigt förändras förutsättningarna för ett effektivt och hållbart ledarskap. Kompetensutvecklingsinsatsen påbörjades under våren av ledningsgruppen och lanseras för medarbetarna under hösten.

Kompetensutveckling inom hållbar stadsutveckling, tillsynsmetodik och informationssäkerhet är exempel på prioriterade kunskapsområden för miljö- och hälsoskyddsnämnden under 2023. Utbildning i klimatanpassning, ekosystem tjänster, förorenad mark, dagvattenhantering, hälso- och näringspåståenden, inomhusmiljö och nyttokalkyl är några av de utbildningar som genomförts.

Liksom tidigare år har ett antal medarbetare erbjudits att delta i programmet ”Leda utan att vara chef”. Genom

att utveckla deltagarnas ledarskapsförmågor är förhoppningen att de dels stärks i sina yrkesroller och ökar sina förmågor att skapa hållbara partnerskap, dels att fler blir intresserade av att vidareutvecklas i en ledarroll i framtiden.

Kompetensförsörjning

Miljö- och byggnadsförvaltningen har 63 medarbetare, vilket är en minskning från 65 medarbetare 2022.

Under perioden har några medarbetare valt att gå vidare i sin karriär. I övrigt har vakanser främst uppstått på grund av föräldraledighet. Alla vakanta tjänster har utlysts och tillsatts med hjälp av en kompetensbaserad rekryteringsmetodik med könsneutrala kravprofiler.

Medarbetarengagemang

Förvaltningen anordnar månadsvis förvaltningsövergripande informationsmöten där frågor om bland annat personal, arbetsmiljö, organisationsförändringar, måluppfyllelse och ekonomi behandlas. Föräldralediga och sjukskrivna medarbetare erbjuds alltid medarbetarsamtal och löneöversyn samt bjuds in till planeringsdagar.

Alla medarbetare ges möjlighet att delta i verksamhetsplaneringsprocessen, vilket är viktigt för öka medarbetarens engagemang och känsla av samhörighet. Att ta tillvara på den samlade kompetensen i verksamheten ger dessutom bättre planeringsunderlag.

HME, hållbart medarbetarengagemang, är en årlig undersökning av miljö- och byggnadsförvaltningens medarbetarengagemang.

Periodutfall	2023	2022	Förändring
Antal anställda	63	65	-2
- varav kvinnor	46	48	-2
- varav män	17	17	0
Antal årsarbetare i snitt	62,3	64,3	-2,0
Sjukfrånvaro, %	6,2	4,4	1,8
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	-	79,4	
Fotnoter:			
Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.			
HME-undersökning genomförs vanligtvis varje höst.			

Tvärsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärsektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärsektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärsektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling. Nämnden har under perioden inte genomfört någon aktivitet inom det internationella området.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att säkra att alla medborgare får likvärdigt bemötande och service. Arbetet bidrar till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs likabehandlingsarbetet under året.

Likabehandling och bemötande, både muntligen och skriftligen, ingår i introduktionen av nya medarbetare och dialog om bemötandefrågor sker löpande. Stadens likabehandlingsutbildning är digital och finns tillgänglig för samtliga medarbetare i kompetensportalen.

Verksamhetens medarbetare möter ofta medborgare och företagare med annan kulturell bakgrund än den svenska i sin dagliga verksamhet. Andelen solnabor som är födda i ett annat land är stor och det finns en mångfald bland boende, företagare och medarbetare. Det är därför viktigt att det finns förståelse för andra

kulturer och insikt om vikten av tydlighet i kommunikationen bland medarbetarna.

Ett stort arbete för att kvalitetssäkra information samt säkerställa efterlevnad av nya lagkrav på digital tillgänglighet har genomförts. Miljöavdelningen har nu 27 färdiga e-tjänster.

Verksamheten har fortsatt att delta i olika samverkansgrupper såsom Samverkan inom livsmedelskontroll (SILK), Nationella huvudkontorsgruppen, SPAT (nätverk för kommuner som ingår i Norrvatten) samt olika projektgrupper inom miljösamverkan. För att alla handläggare ska göra likartade bedömningar läggs stor vikt vid samsyn.

En stor del av myndighetsutövningens moment finns beskrivna i rutiner och anvisningar. Skrivelser och beslut utgår från gemensamma mallar, vilket gör handläggningen både effektiv och likvärdig.

Miljö och klimat

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar för att uppfylla stadens övergripande mål om att Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Arbetet med nämndens ansvarsområden i miljöstrategin fortsätter:

Solna ska ha en hållbar stadsutveckling

Arbetet med Solnas gröna infrastruktur har fortskridit. Byggt på tidigare utförda landskapsekologiska spridningsanalyser och sammanvägning (2020–2021), samt efterföljande bristanalyser, har ett dokument och kartmaterial tagits fram till stöd för att utföra åtgärder där de behövs som bäst: ”Strategiska åtgärder för grön infrastruktur i Solna kommun – Förstärkningsåtgärder och kompensation för biologisk mångfald ur ett landskapsperspektiv”. Utifrån alla framtagna underlag och med stöd i Solna stads grönplan och översiktsplan har ett förslag till fortsatt arbete för Solnas gröna infrastruktur arbetats fram. Det geografiska materialet om Solnas gröna infrastruktur är tillgängliggjort för stadens medarbetare genom Solnakartan. Under maj har två workshops om grön infrastruktur-materialet hållits med planarkitekterna samt tekniska förvaltningens stadsmiljöavdelning, samt ett digitalt seminarium om ekologisk kompensation anordnats i samverkan med TEMA-gruppen (intern grupp i staden).

Projektägare uppmanas att utveckla sitt miljöarbete i enlighet med stadens ambitioner på miljöområdet. Det vägledande dokumentet "På väg mot ett hållbart Solna" som delges alla byggaktörer i samband med att exploateringsavtal tecknas har uppdaterats under perioden.

Artinventeringen av bredbandade ekbarkbock och andra vedlevande insekter samt artinventeringen av fladdermöss fortsätter och pågår enligt plan.

Samverkansmöten gällande stadens vattenförekomster samt för Norra Stockholmsåsens grundvattenråd har hållits. Provfiske i Råstasjön har genomförts. Arbetet med framtagande av lokalt åtgärdsprogram för Lilla Värtan pågår. Arbetet med åtgärder för att klara miljö kvalitetsnormerna för vatten pågår inom staden.

I juni deltog miljö- och klimatenheten i en intern work-shop i syfte att identifiera nuläge, utmaningar och tänkbara åtgärder inom den strategiska klimatanpassningen. Under sommaren deltog enheten i en värmeanalysstudie ledd av Länsstyrelsen.

Miljö- och klimatenheten har stöttat arbetet med att upprätthålla Solnas biologiska mångfald, bland annat genom att delta i arbetsmöten om kompensationsåtgärder för planprojekt och att samverka med tekniska förvaltningen.

Solna ska ha en effektiv resursanvändning genom en fortsatt utbyggnad av kollektivtrafiken och åtgärder för att minska andelen biltrafik

Solna stad ska arbeta för energieffektivisering och öka andelen förnyelsebar energi. Staden erbjuder i samarbetet med 26 andra kommuner i Stockholmsområdet kostnadsfri och oberoende energi- och klimatrådgivning till privatpersoner, organisationer och företag. I takt med att energipriset steg kraftigt under förra året ökade intresset för rådgivning och energieffektivisering. Denna trend har hållit i sig och under perioden har 24 rådgivningar genomförts. Nätverket för bostadsrättsföreningar med intresse för energifrågor har genomfört två träffar. 14 skolklasser från Solna har deltagit på Tekniska museets skolworkshop Hållbar vision. Inom samarbetet i regionen gavs under våren ett antal webinarium om bland annat byte av värmesystem, optimering av värmesystem, ventilation och isolering. Två webinarium riktade mot företag har även anordnats. Det ena med målgruppen hårsalonger och det andra mot träningslokaler. I samverkan med Cykelfrämjandet har cykelkurser för vuxna anordnats.

Solna ska ha en god livsmiljö för solnabornas hälsa och välbefinnande

För att uppnå miljöstrategins intention om en god livsmiljö har miljö- och klimatenheten under perioden varit behjälpliga i arbetet med 10 olika detalplaner samt tagit fram ett samrådsyttrande över detaljplan för del av Huvudsta 4:11 och 4:18.

Under året har 21 underlagsutredningar: en utredning om betydande miljöpåverkan, en miljökonsekvensbeskrivning, sju utredningar om dagvatten och skyfall, sju naturutredningar, två luftutredningar och tre miljöprogram granskats. Miljö- och klimatenheten har löpande samarbete med planhandläggarna och deltar även på en del möten tillsammans med exploitörerna.

Förväntad utveckling

Tillväxt och hållbar utveckling i en osäker framtid

Osäkerhetsfaktorerna inför 2024 är många och utvecklingen för svensk ekonomi är oviss. Pandemin har fått globalt omfattande effekter på hälsa, levnadsförhållanden, utbildning och ekonomi. Effekterna av Rysslands invasion av Ukraina skapar stor osäkerhet och en dämpande effekt på global och svensk tillväxt. I en prognos från Sveriges kommuner och regioner faller svensk BNP under 2024 och konjunkturen stärks först år 2025.

Under pandemins startskede förutspåddes en kraftig nedgång av antalet verksamheter inom nämndens ansvarsområde. Fram tills nu har inte detta stämt bland annat då pandemins tydliga effekter i form av en högre grad av distansarbete samt önskemål om att minska den ekonomiska risken resulterade i flera nytillkomna verksamheter inom e-handel. Nu har dock en minskad köpkraft och fortsatt distansarbete från hemmet lett till att antalet livsmedelsverksamheter minskat.

Utvecklingen av framtidens stad kommer vara klimatdriven. Det ställer krav på långsiktig planering, att staden ska växa hållbart och att biologiska spridningssamband ska stärkas. För närvarande pågår arbetet med utbyggnaden av den nya tunnelbanan till Arenastaden, liksom planeringen för utbyggnaden av Mäljarbanan genom Solna. Det kommer fortsatt att vara ett stort fokus på utbyggnad av infrastruktur vilket kommer innebära ett större tillsyns- och kontrollbehov.

Allt fler söker sig till stadens grönområden. Naturen har stor betydelse för rekreation, social samvaro, motion samt minskad klimatpåverkan men intressen behöver ofta vägas mot varandra. Flera naturreservat finns i direkt angränsning till befintliga och framväxande stadsdelar. Antalet dispensärenden har ökat och avvägningarna kring vad som kan och får göras i reservaten är många gånger svåra. Nämndens verksamheter kräver arbetssätt där samverkan är en viktig framgångsfaktor.

Ökad grad av komplexitet och föränderlig lagstiftning

Livsmedelsverket har tagit fram en ny riskklassningsmodell för livsmedelsanläggningar som ska börja tillämpas från och med 2024. Syftet med den nya riskklassningsmodellen är att skapa en mer enhetlig riskklassning över landet och att styra kontrollen dit den är mest effektiv det vill säga i början av livsmedelskedjan. Under 2023 utförde kontrollmyndigheten ett omfattande arbete med att inhämta uppgifter och omklassa verksamheterna. Det totala behovet av planerad kontroll uppskattas för Solnas del minska med 25-30 procent.

Från och med 2024 införs obligatorisk efterhandsdebitering inom livsmedelskontrollen. Det innebär att livsmedelsföretagen får betala sin kontrollavgift efter genomförda kontrollbesök i stället för i början av varje kalenderår. På det sättet blir det en tydligare koppling mellan utförd kontroll och betalning vilket ökar legitimiteten för avgiften och bidrar till att kontrollen upplevs som mer likvärdig. Solna har successivt gått över till efterhandsdebitering vilket inneburit att nya verksamheter från och med 2022 och verksamheter i vissa riskklasser från 2023 betalat för kontrollen efter att den utförts. Efterhandsdebitering och införandet av ny riskklassningsmodell kommer medföra minskade intäkter för myndigheten.

Efterhandsdebitering kommer att försvåra budgetarbetet då nämndens intäkter för kontrollen inte kommer att kunna förespas på samma sätt som vid en årlig kontrollavgift, vilket i sin tur gör att personalplaneringen blir svårare.

Den 1 augusti 2023 trädde Livsmedelsverkets föreskrifter om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel i kraft. I de nya föreskrifterna finns krav på att tillverkare, förädlare och importörer av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel ska anmäla sin verksamhet till kontrollmyndigheten för registrering. Då det är en ny typ av anläggningar som ska kontrolleras krävs kompetensutveckling inom området och inventeringsinsatser behöver utföras för att kontrollera att de

kontaktmaterialanläggningar som finns i kommunen registrerar sig.

Förändrad förväntan på service och myndighetsutövning

Den växande, hållbara och uppkopplade staden innebär fler ärenden och ändrade förväntningar på vad som är god kvalitet i service- och myndighetsutövningen. Nämnden ska möta förväntningarna på samhällsservice från solnaborna och övriga samhället. Det ska vara enkelt att komma i kontakt med nämnden och handläggningen ska vara rättssäker och effektiv. Nämnden behöver därför fortsätta arbetet att utveckla servicen genom att effektivisera processer, ta tillvara på digitaliseringens möjligheter och kompetensutveckla inom området service och bemötande.

Tuffare ekonomiska förutsättningar och ökad konkurrens om nyckelkompetens

För att utveckla en växande och hållbar stad och samtidigt hantera kommunsektorns långsiktiga ekonomiska utmaningar behöver samverkan inom och mellan stadens nämnder utvecklas. Genom framgångsrik samverkan kan nämnden förbättra måluppfyllelse, minska kostnader och frigöra ekonomiska och personella resurser. Det är också bra ur ett kvalitets- och utvecklingsperspektiv då det stärker kompetensen och bidrar till att säkra kompetensförsörjningen. Detta blir allt viktigare när arbetskraften minskar och konkurrensen om nyckelkompetens hårdnar.

Många huvudkontor för livsmedel, omfattande infrastrukturprojekt och komplexa exploateringsområden ställer stora krav på att rätt specialistkompetens kan attraheras och behållas. Rörligheten för inspektörer i Stockholmsområdet är dessutom stor varför det är viktigt att upplevas som en attraktiv arbetsgivare. För att säkra kompetensförsörjningen behöver nämnden därför prioritera ledarskaps- och medarbetarskapsåtgärder samt kompetensutveckling. Ett meningsfullt arbetsinnehåll, kontinuerligt lärande, ett gott arbetsklimat, delaktighet, moderna arbetssätt, konkurrenskraftig lön och möjlighet att distansarbeta är viktiga faktorer för att uppnå målet om att vara en attraktiv arbetsgivare.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning

Inga avtal med ett avtalsvärde över beloppsgränsen i nämndens delegationsordning har upphandlats under perioden.

Direktupphandlingar har gjorts för bottenfaunaundersökning och provfiske i Råstasjön samt för beredskap för sanering vid utbrott av allvarlig smitta. Avrop från avtalet Tekniska konsulter har gjorts för förvaltningsplan bäver

Under perioden har tilläggsavtal tecknats för sammanvägningen av Solnas gröna infrastruktur samt för fladdermusinventeringen.

Avtalsuppföljning

Nämnden har identifierat vilket uppföljningsbehov som finns och planerat avtalsuppföljningen utifrån stadens anvisningar. Miljö- och hälsoskyddsnämndens relativt små avtal har ett mindre behov av uppföljning jämfört andra avtal i staden. Samtliga avtal har följts upp genom leverans- och fakturakontroll. Avtal med speciellt viktiga leverantörer och tekniska konsulter har följts upp kontinuerligt genom avstämningsmöten med aktuell leverantör samt genom kontroll av fakturerade belopp.

Intern kontroll

Nämnden har inom ramen för verksamhetsplanerings- och budgetarbetet analyserat och identifierat behovet av internkontroll. Detta har sedan beslutats i nämndens internkontrollplan. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har genom en risk- och väsentlighetsanalys identifierat två ekonomiska risker. Den ena är risken att intäkterna inte kommer in enligt plan och den andra att en osäkerhet i prognosen leder till att budgeten inte utnyttjas som tänkt.

Uppföljning av nämndens ekonomi är nödvändigt för att bedriva en effektiv verksamhet. Under perioden har en analys av enheternas intäkter jämfört med budget och av det ekonomiska utfallet har gjorts samtliga månader.

Uppföljning av internkontrollplan

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Ekonomi	Kundfakturering	En analys av enheternas intäkter jämfört med budget ska göras månadsvis.	 Ingen eller försumbar avvikelse Under perioden har en analys av enheternas intäkter jämfört med budget gjorts för samtliga månader.
	Prognossäkerhet	En analys av enheternas ekonomiska utfall jämfört med tidigare årsprognos ska göras månadsvis	 Ingen eller försumbar avvikelse Under perioden har en analys av enheternas ekonomiska utfall gjorts för samtliga månader.